

Çalığısu & *Efe Suphi*
— Kültür Evi — — Konuk Evi —

Çalikuşu
— Kùltür Evi —
&
Efe Suphi
— Konuk Evi —

*Kuşadası'nı Türkiye'nin kültür ve sanat başkenti yapmak için var gücüyle çalışan Kuşadası Belediyesi tarafından kentin tarihi aksı üzerinde yer alan Yıldırım Caddesi'ndeki **Çalikuşu Kültür Evi** ve **Efe Suphi Yazar ve Konuk evi**'nde başlayan bakım ve onarım çalışmalarının tamamlanmasının ardından, yazarlar için yaşam ve üretim alanı olarak tasarlanan bu iki ev yıl boyunca Kuşadalıları edebiyatın farklı dalları ve isimleriyle buluşturmaya başlıyor.*

Çalılıkuşu

Kültür Evi

Yıldırım Caddesi'nde yer alan yapı, Kuşadalılar tarafından Yazar Reşat Nuri Güntekin'in ünlü **“Çalılıkuşu”** romanının kahramanı Feride Öğretmenin kaldığı ev olarak bilinir.

Kentsel sit alanı içinde bulunan yapı, 2006 yılında belediye tarafından kamulaştırılmış, aynı yıl yapılan plan değişikliği ile **“Sosyal ve Kültürel Tesis Alanı”** içine alınmış. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Mimari Restorasyon Bölümü tarafından bedelsiz hazırlanan röleve, restitüsyon, restorasyon projeleri, Aydın Kültür Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nca uygun bulunduktan sonra, 2007 yılında başlayan restorasyon çalışmalarının bir yıl içinde tamamlanmasıyla hizmete hazır hale getirilmiştir.

Bina, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nca 1987 yılında tescillenmiştir.

Çalılıkuşu Evi, 2 katlı yapı ahşap kafesli ve panjurlu pencereleri, üst katta sokağa doğru taşan çıkmaları ve saçaklarındaki kuş süslemeleri ile geleneksel mimariyi yansıtmaktadır.

Kuşadası'na doğal ve kültürel kimliğini yeniden kazandırmak ve koruyarak gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak amacıyla, Kuşadası Belediyesi tarafından Anıtlar Kurulu'nun bilgisi dahilinde tarihi binanın dış cephesi ile içerisindeki odalar boyanmış,

ahşap kapı ve cam çerçevelerinin de bakımının yapıldığı çalışma kapsamında içerideki kullanım alanları da yenilenmiştir.

Çalılıkuşu Kültür Evi yeni hali ile Yazarlar için üretim alanı olarak tasarlanmıştır. Kuşadalıları yıl boyunca edebiyatın farklı dalları ve isimleri ile bir araya getirecek olan Çalılıkuşu Kültür Evimiz aynı zamanda yazarların yeni eserlerini gereken sakinlik ve dinginlik içinde yazabilecekleri şekilde dizayn edilmiştir.

Yıl boyunca düzenlenecek olan programlar kapsamında, yazar ve şairler imza/söyleşi günleri sayesinde ziyaretçilerle daha güçlü iletişim kurma fırsatını bulacaklardır.

Aynı zamanda çocuklarımızın sanata ve sanatçıya olan ilgilerini açığa çıkartmak teşvikte bulunmak, Reşat Nuri Güntekin ve Çalılıkuşu'nun önemini ve bu iki evin işlevselliğini anlatmak, tüm bunların yanında Kuşadası rotalarını öğretmek ve merak uyandırmak amacıyla hazırlanan kısa filmimizin gösterimleri gerçekleşecektir. Aralıklı periyotlarla bu iki ev, öğrencilerin ziyaretlerine açılacak, kütüphanede vakit geçirmelerine olanak sağlanacaktır.

Reşat Nuri Güntekin

Çağdaş Türk Edebiyatının ünlü roman, öykü ve tiyatro yazarı Reşat Nuri Güntekin, 25 Kasım 1889 tarihinde İstanbul'da doğdu. Babası Askerî Doktor Nuri Bey, annesi Erzurum Valisi Yaver Paşa'nın kızı Lütfiye Hanım'dır.

Çanakkale'de ilköğrenimini yaptı. Galatasaray Lisesi'nde bir yıl okuduktan sonra İzmir'deki Fransız Okulu'na girdi. Bu okulu bitirmeden ayrıldı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi.

Reşat Nuri Güntekin, Anadolu insanının yaşantısını, sorunlarını, kişisel duygularını, inançlarını süssüz, yapmacıksız, konu-

şulan Türkçe'nin tüm yalınlığı ve açıklığıyla dile getiren bir yazardır.

Onu ünlendiren Çalıkuşu romanına gelinceye kadar yazdığı küçük öyküler, tiyatro eleştirileri, piyesler, gezi izlenimleri de dikkati çeker.

Reşat Nuri Güntekin, Memleket gazetesini çıkarmıştır (1947). Unesco'da Türkiye Temsilciliği, Paris'te kültür ataşeliği görevlerinde bulundu. Emekliye ayrılıp yeni eserlerini yazarken yakalandığı kanserden, tedavi için gittiği Londra'da 13 Aralık 1956'da yaşama gözlerini yumdu. Cenazesi yurda getirilip Karacaahmet'te toprağa verildi.

Çalikuşu

ROMANI

Çalikuşu, Reşat Nuri Güntekin tarafından 1922 yılında yazılmış bir romandır. Türk edebiyatının en çok sevilen klasik eserleri arasında yer alır. Ağırlıklı olarak Anadolu'da geçen ve arka planda Osmanlı'nın son yıllarını anlatan bir romandır. Romanın ana kahramanı Feride'nin hatıra defteri şeklinde yazılmıştır.

İstanbullu bir subayın kızı olan Feride, küçük yaşta anne ve babasını kaybeder. Tezyesinin korumasıyla “**Nötre Dame de Sion**” Fransız yatılı okulunda okur. Yaramazlıkları yüzünden arkadaşları, okulda, ona “**Çalikuşu**” adını takarlar. Feride, yaz tatillerini tezyesinin köşkünde geçirir. Tezyesinin yakışıklı oğlu Kâmuran ile birbirlerini severler ve nişanlanırlar. Feride, düğün günü, bir kadının getirdiği mektuptan Kâmuran'ın İsviçre'de iken Münevver adında hasta bir kızla ilişkisi olduğunu, ona evlenme sözü verdiğini öğrenir, her şeyi yüzüstü bırakıp kaçar. Feride, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde (*Zeyniler Köyü, Bursa, Çanak-kale...*) öğretmenlik yapar. Oldukça idealisttir. Güzelliği başına belâ olur. Çeşitli dedikodular çıkar.

Zeyniler Köyü'nde iken tanıştığı Doktor Hayrullah Bey'le Kuşadası'nda ikinci

kez karşılaşır. Babacan bir adam olan Hayrullah Bey, Feride'yi kızı gibi korur; halkın dedikodusu üzerine onunla kâğıt üzerinde evlenir; fakat aralarında sadece “**baba-kız**” ilişkisi vardır. Feride, öğretmenliğe başlarken bir “**günlük**” tutmuş, başından geçen her şeyi günü gününe bir deftere yazmıştır. Hayrullah Bey bu defteri bulur, okur ve saklar. Hastalanınca, Feride'ye kendisinin ölümünden sonra ara sıra tezyesinin yanına gitmesini ve verdiği kapalı zarfı Kâmuran'a teslim etmesini vasiyet eder.

Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik vazifesini yerine getiren Feride'nin yolu Kuşadası'ndan da geçmiştir. Günümüzde halen Milli Eğitim Müdürlüğü'nce kullanılan, 7 Eylül İlkokulu eski binası ise Feride'nin öğretmenlik yaptığı okul olarak bilinmektedir.

Çalılıkuşu

Kültür Evi

ÖNCESİ

SONRASI

ÖNCESİ

SONRASI

ÖNCESİ

SONRASI

ÖNCESİ

SONRASI

ÖNCESİ

SONRASI

ÖNCESİ

SONRASI

Efe Suphi

Konuk Evi

| Kuşadası Belediyesinde Zabıta Komiseri olarak görev yapan emekli Suphi Aktoğ'un dedesi olan rahmetli SUPHI Efe'ye ait olan tarihi evin yarınlara taşınması çalışmalarına başlandı.

| Tarihi evi, mirasçıları ile anlaşarak kamulaştıran Kuşadası Belediyesi'nin hazırlattığı projeler Aydın K.T.V.K. Kurulunca onaylandı.

Çalıkuşu Evi ile bitişik konumlanmış olan Efe Suphi Yazar ve Konuk evi, restorasyonlar son-rasında kültür kompleksi yaratmak için Çalıkuşu Evi ile içerden irtibat sağlanarak, iki binanın müştereken kullanması sağlanmıştır.

Açılış sonrasında hazırlanan çeşitli etkinliklerde, davet edilen yazarların konaklayacağı, konforlu ve kullanışlı bir konuk evi olarak düzenlenmiştir.

Sanata ve sanatçıya önem veren Belediye Başkanımız Sayın Ömer Günel öncülüğü ile ilçemize kazandırılan bu güzel proje sayesinde yeni sanat eserlerinin de ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

SONRASI

ÖNCESİ

Çalkusu & Efe
Suphi
Kültür Evi Konuk Evi

www.kusadasi.bel.tr

İsmet İnönü Bulvarı, Lütfi Suyolcu İş Merkezi
09400 Kuşadası - Aydın / Tel: 0 256 614 1003